

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322200859
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábellová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322200859.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábellovou vo veci starostlivosti o maloleté deti G.: mal. Y., nar.: XX.XX.XXXX, mal. N., nar.: XX.XX.XXXX, mal. V., nar.: XX.XX.XXXX, v konaní zastúpení Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Leviciach, deti rodičov: L. G., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX a Y. G., nar.: XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, na návrh Y. G., nar.: XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti G.: Y., nar.: XX.XX.XXXX, N., nar.: XX.XX.XXXX a V., nar.: XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do náhradnej osobnej starostlivosti Y. G., nar.: XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. V zhode s jeho výpoveďou na pojednávaní poukázal na skutočnosť, že maloleté deti žijú v jeho domácnosti už vyše roka, spoločne s bývalou manželkou zabezpečujú kompletnú starostlivosť o deti. Pokiaľ žili maloleté deti v spoločnej domácnosti s rodičmi, matka sa v voči nim správala zle, o deti nebolo poriadne postarané, vodila si domov cudzích mužov. Po tom, čo bol otec detí dňa 22.12.2020 vzatý do väzby si matka detí našla nového partnera, s ktorým až doposiaľ žije v spoločnej domácnosti. O maloleté deti sa nezaujíma, vyživovaciu povinnosť si neplní. Otec sa o maloleté deti zaujíma, vyživovaciu povinnosť si riadne plní. Okrem sluchového postihnutia trpí mentálnym postihnutím, pre ktoré nie je schopný sám sa postarať o maloleté deti. Mal za to, že maloleté deti majú v jeho domácnosti zabezpečené vhodné podmienky, tak s ním ako aj jeho bývalou manželkou, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti majú maloleté deti vytvorené blízke citové väzby.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas, svoju neúčasť neospravedlnili, nepožiadali súd o odročenie pojednávania.

3. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť podanému návrhu. Konštatoval, že šetrením pomerov v domácnosti navrhovateľa neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou, bytové pomery rodiny sú vyhovujúce. Informatívnym pohovorom s maloletými deťmi bolo zistené, že by chceli ostať v starostlivosti starých rodičov, s matkou v kontakte nie sú, s otcom sa stýkajú, občas u neho jednu noc prespia. Aj napriek vytvorenému vzťahu s otcom skonštatovali, že im nie je schopný dať to, čo potrebujú. Maloletý V. uviedol, že v čase keď spolu rodičia žili, matka si do domácnosti vodila cudzích mužov, bol svedkom toho ako sa matka nahá fotí a posiela to iným osobám. Matka sa ani pred kolízny opatrovníkom počas šetrenia pomerov k podanému návrhu jednoznačne nevyjadrila, uviedla, že jej to je jedno. Poukázala na to, že je bez príjmu, nezamestnaná, žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý hradí všetky výdavky domácnosti ako aj jej osobné.

4. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: Maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov. Na tunajšom súde sa viedlo konanie na návrh matky, ktorým sa domáhala úpravy rodičovských práva a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, ktoré bolo uznesením zo dňa 22.09.2020 pod č.k. 6P/37/2020-58 zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu matkou. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.10.2020.

5. Zo správy o povesti zaslanej súdu obcou Farná vyplýva, že navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou a troma maloletými vnukmi, matka maloletých detí žije v spoločnej domácnosti s partnerom, o deti záujem nejaví, na ich výživu neprispieva.

6. Navrhovateľ je od 01.06.2021 nezamestnaný, pracuje brigádnicky, jeho príjem činí cca 400,-eur mesačne, je nemajetný. Nemá záznam v registri trestov, netrpí žiadnym ochorením, ktoré by mu znemožňovalo zabezpečovať riadne starostlivosť o maloleté deti. Žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou, ktorá je poberateľkou starobného dôchodku v sume 359,60,-eura mesačne v rodinnom dome vo vlastníctve ich spoločného syna. Navrhovateľ vyživovacie povinnosti nemá.

7. Maloleté deti navštevujú Základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským vo Farnej, mal. Y. navštevuje piaty ročník, mal. N. a V. štvrtý ročník, v škole sa nestravujú, okrem mal. Y., ktorý trpí sluchový postihnutím sú maloleté deti zdravé, bez osobitných záujmov, ktoré by si vyžadovali zvýšené výdavky.

8. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa § 45 odsek 2 veta prvá Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

10. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

11. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu

maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

12. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

13. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Náhradná osobná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy dve skutočnosti a to je záujem dieťaťa a to, či sa rodič skutočne nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Bez splnenia vyššie uvedených podmienok nemožno o náhradnej starostlivosti rozhodnúť. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa bol podaný dôvodne. Maloleté deti sú v starostlivosti navrhovateľa a jeho bývalej manželky vyše roka, čomu predchádzalo vzatie otca maloletých detí do väzby. Matka nadviazala mimomanželskú známosť, s partnerom žije v spoločnej domácnosti. O maloleté deti sa dlhodobo nezaujíma, svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom si riadne neplní. Vykonaným dokazovaním súd dospel k jednoznačnému záveru, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý spôsobom svojho života ako spôsobom života spolužívajúcej osoby, ktorou je jeho bývalá manželka, zaručuje riadnu výchovu maloletých detí, ktorú rodičia nie sú schopní zabezpečiť, je v najlepšom záujme maloletých detí. Matka nie je ochotná starostlivosť o maloleté deti zabezpečiť, k svojim rodičovským povinnostiam sa stavia nezodpovedne, k ich plneniu má laxný prístup. Otec pre svoje mentálne postihnutie nie je schopný plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, napriek uvedenému sa o maloleté deti zaujíma, stýka sa s nimi, vyživovaciu povinnosť si riadne plní. Za uvedenej situácie kedy rodičia nie sú schopní zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti, matka zo subjektívnych, otec z objektívnych dôvodov spočívajúcich v jeho zdravotnom postihu prichádza do úvahy niektorá z foriem náhradnej osobnej starostlivosti. S poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ, ktorý je blízkou osobou maloletých detí (starým otcom) prejavil záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, pričom v priebehu konania preukázal, že ju zabezpečuje riadne v najlepšom záujme detí, čo mal súd preukázané aj prostredníctvom zabezpečených správ, či už zo šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľa ako aj zo správy o povesti Obce Farná, súd podanému návrhu vyhovel a zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa.

20. Vo výroku rozsudku súd zároveň vymedzil navrhovateľovi rozsah práv a povinností k maloletým deťom. Zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezanikajú rodičom dieťaťa ich rodičovské práva a povinnosti, nevykonávajú ich však v rozsahu v akom patria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičom, naďalej prináleží právo a povinnosť vychovávať dieťa v širšom zmysle slova, t. j. právo a povinnosť zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok nad rámec bežných vecí.

21. Skúmaním zárobkových a majetkových pomerov matky súd zistil, že matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je registrovaná v informačnom systéme Sociálnej poisťovne ako zamestnanec alebo SZČO, nie je evidovaná ako poberateľ dôchodku, úrazových dávok, či dávok garančného poistenia, žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý znáša všetky výdavky spojené s domácnosťou ako aj jej osobné. Otec maloletých detí je poberateľom invalidného dôchodku v sume 440,20,-eura a prídavkov na tri maloleté deti. Rodičia nemajú iné vyživovacie povinnosti. S poukazom na uvedené súd zaviazal každého z rodičov maloletých detí prispievať na výživu každému z maloletých detí tzv. minimálnym výživným, ktoré v súčasnosti predstavuje sumu 29,87,-eura, ktoré je povinný uhrádzať každý rodič bez ohľadu na svoje osobné, zárobkové a majetkové pomery, ktoré sú rodičia povinní poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach počnúc právoplatnosťou rozsudku o zverení detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP, nakoľko neboli v konaní zistené skutočnosti odôvodňujúce priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v štyroch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.